

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۰۳

پوهاند نصرالله ستانکزی

سیر کرونولوژیک در روابط سیاسی افغانستان و پاکستان

(قسمت ۱۱)

سال ۱۳۵۲ خورشیدی / ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴ میلادی :

نصرالله ستانکزی

۲۸ حمل / ۱۷ اپریل : پس از تصویب قانون اساسی جدید پاکستان کابینه افغانستان جلسه ای دایر و اعلامیه ذیل را صادر نمود : « در این موقع که حکومت پاکستان به تصویب قانون اساسی جدید انگشون پرداخت ، حکومت افغانستان وظیفه خود میداند مراتب آتی را یک بار دیگر تاکید کند:

۱ - علایق تاریخی که ملت افغانستان را بر اساس اخوت اسلامی و زندگانی در این منطقه فرهنگی جهان با ملت پاکستان بهم بسته نزد مردم این کشور ارزش خاص دارد:

- ۲- بنابر این مردم افغانستان از هر قدمی حسن استقبال می کند که زندگانی را در پاکستان به طرف عادی شدن و استقرار اوضاع در انکشور برادر بکشاند .
- ۳- مردم افغانستان هرگز نمی توانند هیچ قدمی از اقدامات حکومت پاکستان را که در آن اختناق حقوق برادران ما در پشتونستان اعم از پشتون و بلوچ مضمهر باشد قبول نمایند .
- ۴ - مردم پشتونستان و سر زمین شان دارای تاریخ و فرهنگ مستقل از مردمان نیم قاره هند و پاکستان بوده و خواهند بود و لهذا هر تصمیمی که از اراده آزاد خود آن ها نشأت نکند و بر اصل حق تعیین سرنوشت ملل استوار نباشد نزد افغانستان ارزش حقوقی ندارد .
- ۵ - افغانستان حق و وظیفه تاریخی خویش میداند از مطالبه برادران خود مردم پشتونستان دایر بر حق تعیین سرنوشت شان به همه طرق مسالمت امیز پشتیبانی نماید .
- افغانستان مطابق تصامیم لویه جرگه های خود تا وقتی به این پشتیبانی ادامه خواهد داد که برادران پشتونستانی ما به این حق مسلم خود نایل گردیده آرزو های ملی شان بر آورده شود .
- ۲۳ ثور / ۱۳ می : ذوالفقار علی بوتو ریس جمهور پاکستان در ضیافتی که از طرف شاه ایران در تهران ترتیب شده بود گفت : در مورد افغانستان تلاش ما در اینست که روابط خود را با آن توسعه دهیم .
- ۱۱ جوزا / ۲۲ می : محمد ظاهر پادشاه افغانستان در ضیافتی که به افتخار پودگورنی صدر هیات عالی اتحاد شوروی ترتیب شده بود ، در قسمتی از بیانیه اش گفت : « عقیده مشترک ما به پشتیبانی از منشور ملل متحد و مساعی آن موسسه در راه تامین حق تعیین سرنوشت مردمان و ملل و آزاله همه آثار و اشکال استعمار و تبعیض نژادی عامل مثبت دیگر در ایجاد و حفظ مردم در صلح جهانی می باشد .
- مطالبه ما در مورد حقوق برادران ما اهل سرزمین پشتونستان از پایبندی افغانستان به همین اصل و از علایق تاریخی و فرهنگی که با آنها داریم نشأت نموده است .
- مردم افغانستان از تلاش مردم پشتونستان برای رسیدن به حق تعیین سرنوشت شان به همه طرق مسالمت امیز پشتیبانی مینمایند . »
- ۲۶ سرطان / ۱۷ جولای : محمد داود در نخستین اعلامیه ای به مناسبت پیروزی نظام جمهوری در افغانستان در مورد پشتونستان چنین گفت : « در مورد روابط ما با پاکستان که یگانه کشوری است که روی قضیه پشتونستان یک اختلاف سیاسی داریم و تا کنون به حل آن موفق نه گردیده ایم . سعی دایمی ما برای یافتن راه حل قضیه پشتونستان دوام خواهد کرد . »
- ۳۱ سرطان / ۲۲ جولای -پاکستان حکومت جمهوری افغانستان را به رسمیت شناخت .
- ۲ اسد / ۲۴ جولای - محمد داود ریس دولت و صدراعظم جمهوری افغانستان ضمن مصاحبه ی اظهار داشت : « قضیه پشتونستان حقیقتی است که از آن نمی توان انکار کرد . »

د پانو شمیره: له 1 تر 2

۲۷ اسد / ۱۸ اگست - سید وحید عبدالله معین سیاسی وزارت امور خارجه افغانستان ضمن دیدار با اغای اصفهانی سفیر پاکستان در کابل در مورد دستگیری غوث بزنجو ، عطاو الله مینگل و خیر بخش میری رهبران بلوچ توسط پاکستان اظهار نگرانی حکومت افغانستان را ابراز نمود.

- ۵ سنبله / ۲۷ اگست - محمد داود رئیس دولت و صدراعظم جمهوریت افغانستان در بیانیه ی تاریخی خطاب به مردم افغانستان ؛ در بخش سیاست خارجی کشور اش در مورد قضیه پشتونستان چنین گفت : « در مورد مناسبات ما با پاکستان باید گفت که متأسفانه این یگانه کشوری است که روی مسله پشتونستان و حقوق حقه برادران پشتون و بلوچ خود با آن اختلاف نظر داریم . دولت جمهوری افغانستان با حوصله مندی و خون سردی کامل در راه پیدا کردن راهکار مسالمت آمیز و شرافتمندانه مسله ملی پشتونستان مجدانه سعی خواهد کرد . ما عقیده داریم که مناسبات افغانستان و پاکستان با منافع دو کشور و با منافع ترقی و تحکیم صلح در منطقه مطابقت دارد و امیدوارم سر انجام به این امر توفیق خواهیم یافت . »

- شرکت هوایی اریانا به اساس قراردادی که با ملل متحد منعقد نموده به تعداد ۵۰۰۰ پناهندگان بنگله دیش را از کراچی به داکه انتقال نموده و هم چنان به تعداد مشابه پناهندگان پاکستانی را از کتمندو به کراچی منتقل نموده است .
- ۹ سنبله / ۳۱ اگست - از روز ملی پشتونستان در مرکز و ولایات کشور تجلیل شاندار به عمل آمد .

- ۲ میزان / ۲۴ سپتامبر - وزارت امور خارجه جمهوریت افغانستان اطلاع داد که یادداشت سفارت پاکستان که در مورد بیانیه عبدالرحمن پژواک نماینده افغانستان در کنفرانس کشور های غیرمنسلک به آن وزارت سپرده شده بود بدلیل بی مناسب بودن موضوع به سفارت پاکستان در کابل مسترد گردید .

- ۳ میزان / ۲۵ سپتامبر : وزارت امور خارجه افغانستان سفیر پاکستان در کابل را به آن وزارت احضار و مراتب احتجاج دولت افغانستان را مبنی بر مداخلات پاکستان برای تضعیف و تخریب نظام جمهوری جدید در کشور را به وی سپرد .

- ۱۴ میزان / ۶ اکتوبر - عبدالرحمن پژواک رییس هیات افغانی در بیست و هشتمین اجلاس سالانه ملل متحد ضمن ایراد بیانیه ی گفت : یگانه مشکل ما حل مسله پشتونستان با پاکستان است ، که حکومت گذشته و حالیه پاکستان حقوق حقه پشتون ها و بلوچ ها را به رسمیت نمی شناسد .

- ۱۲ قوس / ۴ اکتوبر - محمد دواود رییس دولت و صدراعظم جمهوریت افغانستان شهادت خان عبدالصمد خان رهبر حزب پشتونخوا را که دو روز قبل در بلوچستان را که دو روز قبل در انفجاری در بلوچستان به قتل رسید ضایعه بزرگی دانسته به خانواده و پیروان او اظهار همدردی کرد.

[۱۳ قوس / ۵ اکتوبر - فاتحه خان عبدالصمد خان رهبر حزب پشتونخوا که دو روز قبل در بلوچستان به قتل رسید از طرف وزارت سرحدات در مسجد جامع شیرپور کابل برگزار گردید .

- ۲۸ قوس / ۱۹ دسامبر - نطق وزارت امور خارجه افغانستان در عکس العمل به اظهارات علی بوتو صدراعظم پاکستان که خواهان دیدار با رییس دولت و صدراعظم افغانستان گردیده بود ؛ اظهار داشت که افغانستان به جز تعیین سرنوشت مردمان پشتون و بلوچ با پاکستان کدام اختلاف دیگر ندارد .

- ۱۳ دلو / ۲ فبروری ۱۹۷۴ میلادی - محمد داود رییس دولت و صدراعظم جمهوری افغانستان ، عزیز احمد وزیر دفاع و خارجه پاکستان را در دفتر کار اش به حضور سپرد ، در این ملاقات دعوتنامه ذوالفقار علی بوتو صدراعظم پاکستان را برای اشتراک در کنفرانس سران کشور های اسلامی که در آن کشور دایر می گردد ، را به رییس دولت تقدیم نمود .

(ادامه دارد)